

Lítið at gera

— og tað verður verri enn hjá arkitektunum, væntar Marita Weihe, forkvinna í Arkitektafelag Føroya

Weihe, forkvinna í Arkitektafelag Føroya.

Tað var ógvuliga óheppið, at øll bygging, bæði almenn og privat skuldi stöðga í senn. Tað skuldi ikki verið neyðugt hjá tí almenna at stöðga øllum so bráðliga, bara tí tøluni vísu, hvussu illa stöð til í landinum búskaparlaga.

Tað eru stívlaga 30 arkitektar í Føroyum. Sammett við onnur lond og í mun til fólkatalið, skuldi verið arbeiddi til fleiri arkitektar í Føroyum, tí aðrastaðni rokna tey við einum arkitekti fyri hvørji túsund fólk. Eftir røttum áttu eisini at verið fleiri störv í Føroyum, tí bara fáar kommunur hava arkitekt, og ein stovnur sum Landsverkfrøðingurin hevur í lätuni ikki ein einasta arkitekt í starvi.

Vit hava heldur onga landsplanlegging, sum átti at verið eitt amboð hjá politikarunum heldur enn bara valagn, sigur Marita Weihe.

Hon veit um, at fleiri arkitektavirki hava lítið at gera nú. Meðan byggingin var tann mesta, vóru fleiri danskir arkitektar í Føroyum og

arbeiddu, teir missa helst fyrst arbeiddi. Men eisini føroyskir arkitektar kunnu vænta at missa arbeiddi. Nakrir nýklaktir arkitektar eru komnir heim aftur til Føroya, teirra útlit fyri at fáa arbeiddi eru smá. Tað sama er við teimum 10-15, sum eru í útbúgving.

Hvat er at gera?

Marita Weihe hevur einki beinleiðis uppskot til, hvat gerast skal. Men Arkitektafelag Føroya hevur aðalfund fyrst í næsta mánaði, og tá ætla tey at viðgera stöðuna á byggimarknaðinum.

Tað er ikki lætt at siga, hvat gerast skal. Fólk flest eru vónleys, tí hvat er at vænta? Fyrirtekur siga fólk upp, tí einki arbeiddi er. Men hvat skulu øll hesi fólkini gera? Stuðul fáa tey heldur ongan í Føroyum, sigur Marita Weihe.

randi

tá ið tað almenna stöðgar øllum virkseminum samstundis sum tað privata, fær hetta óbøtligar avleiðingar.

Sjálvandi vita vit, at fyrst og fremst fiskivinnan má fáast burtur úr kreppuni, men stöðgar alt virksemin á landi, so virki fara á húsagang, og fólk missa hús, kemur panikkur í alt samfelagið.

Ikki kann sigast annað enn, at tað fellur í eyguni og er sera hugstoytt at siggja, at samstundis sum tær føroysku fyrítøkurnar mugu siga fólk upp og neyvan yvirleva 1990, hava tær dansku fyrítøkurnar í Føroyum úr at gera við sáttmálum fyri landsstýri og kommunur.

Tað kann sigast, at tær føroysku fyrítøkurnar eru ikki so figgarliga sterkar, at tær kunnu arbeidda við egnari figging og t.d. keypa grótbát. Men nettupp ein tilíkur grótbátur er dømi um, hvussu landsstýrið letur tær dansku fyrítøkurnar hava púra leysar teymar í staðin fyri at krevja, at ein føroysk skipasmiðja skuldi byggja bátin, sum tað eina ferð var upp á tal.

I sambandi við Stóra-beltsbrúna er danska stjórnin stevnd fyrst EF-dómstólin, tí hon hevur tikið danskar fyrítøkur fræm um útlendskar at gera brúna. Okkara

politikarar visa ongan vilja at verja síni egnu, tí hóast lögtingið hevur samtykt, at alt alment arbeiddi, ið kann gerast av føroyingum, eigur at verða gjørt av føroyingum, so verður henda sam-

tykt ikki hildin. Ávisar danskar fyrítøkur verða altíð bodnar við, tá ið almenn arbeiddi verða útboðin, og fáa eisini teir feittastu bitarnar. Og sum nevnt omanfyri setir tað almenna teimum ongar

treytir um at nýta føroyska arbeidsmegi og føroyskar leverandorar.

Avleiðingar: føroyskar byggifyritøkur á húsagang og arbeidsloysi

Fyri at taka samanum, so verða avleiðingarnar av, at landsstýrið hevur gjørt av at biða við nýilögum til 1991, at eini túsund fólk, ið hava starvast innan bygg- og anleggsarbeiddi, verða arbeidsleys. Byggi-fyrítøkur fara av knórnum og harvið alt know-how fyri skeyðið, ið ringt verður at vinna aftur seinni. Ein hopur av lærlingum fer at standa úttan lærupláss.

Ein onnur avleiðing verður ivaleyst, at «svar arbeiddi» sum ongantið áður fer at gera um seg. Hvat tað merkir, er óneyðugt at greiða frá.

Áheitan til landsstýrið

Við hesum viðmerkingum

heitt Føroya Handverksmeistarafelag á landsstýrið um at seta fleiri arbeiddi í gongd í 1990 enn ætlað og at syrgja fyri, at hesi arbeiddi bert verða latin føroyskum fyrítøkum og føroyingum at gera.

Eisini verður heitt á landsstýrið um at taka upp samráðingar við tær dansku fyrítøkurnar, ið hava sáttmála um bygg- og anleggsarbeiddi við tað almenna, um at lata so nógv sum møguligt av hesum arbeiddum, og tað sum hesi arbeiddi annars hava við sær, yvir á føroyskar hendur, t.e. føroyskar fyrítøkur og leverandorar.

5. september 1989

Føroya Handverksmeistarafelag
Vilhelm M.
Johannessen, form.

Lýsið i sosialinum